

Світова режисура в Україні. Спроба ритуалу. Учасники майстер-класів, проведених Григорієм Гладієм:

Ганна
Розстальна,

актриса Київського
Молодого театру

Мені давно говорили, що сорок для мене — це магічне число. Я думала, що б це означало? Я помру у сорок років? Але чому я маю помирати? Може, в сорок років закінчу свою акторську кар'єру — яка є, така є? І сьогодні, їдучи до вас в редакцію, я підрахувала, скільки ми з Грицем були разом. І вийшло, що сорок годин. Уявляєте? Я подумала, що ці сорок годин у мене залишили емоційний струс, якийсь шок у моїй професії.

Я була наслухана про Гриця дуже багато від колег-акторів Молодого театру, мені здавалося, я його знаю дуже давно. Хоча не знала, бо прийшла в театр того року, коли він звідти пішов. Наслухалась різних думок — за ним такий шлейф був енергетичний! Що він шаманством займається, що це нічого спільного не має з мистецтвом. І коли Дмитро Лазорко мене запитав, чи я хочу взяти участь у майстер-класах Гладія, я сказала: «Звичайно, хочу». Тому що зараз тупик — щось хочеться, а що — не знаєш. Я зрозуміла, що за вісімнадцять років у мене було тільки два режисери, які знали, що вони хочуть — це Оглоблін, який знає все зі своїм досвідом, і Лазорко зі своєю інтуїцією від Бога. А решта, з ким я працювала, не знають. Сам зробиш — буде зроблено, не зробиш — так і будеш сидіти. А вчитись, як кажуть, ніколи не пізно. Я й пішла.

Була дуже вражена тими акторами, які зібрались. Актори з театру Володимира Кучинського — це дорослі люди мого віку, і от вони беруть кошик на спину і їдуть на три тижні в Італію до Гротовського і там займаються тренажами. Наталія Половинка, наприклад, щойно повернулася з Лондона з тренажів.

Слухаючи Гриця, я зрозуміла, що якісь речі в мені жили. От, наприклад, він сказав, що кожен актор повинен знайти в собі територію спокою, тиші. Вона в мені існує, тільки я її інакше називала. Потім мене дуже цікавило, як можна сконцентрувати максимум енергії, за його словами, в хаосі. І як в цьому хаосі енергію розповсюджувати, не задумуючись. Він вимагає спонтанності рішень. Рішень ні в чому. Ці речі неможливо пояснити, вони невловимі. Але вони дуже підживлюють енергетично. І взагалі, мозок інтенсивно запрацював. За ці десять днів я відчула таку колосальну наснагу, в мене враження — я можу зіграти все, що завгодно, можу поїхати в Лондон на якісь тренажі. Щось він таке збуджує, такі якості, які мені не властиві. Я взагалі спокійна, врівноважена, я дуже фільтрую свої емоції. До речі, він теж про це казав: не треба їх розкидати. Я, наприклад, в день вистави приїжджаю в театр за три-чотири години, всі вважають, що це якась дурниця, а я просто цим і займаюсь — зосереджуюсь, концентруюсь, ніби нічого не роблячи. Він показав дуже багато вправ — дихання, а також таких, які допомагають зібрати в собі міцний заряд енергії, як його можна в одну мить виплеснути.

Нас запитували після перегляду дійства, яке ми показали в Галереї мистецтв НаУКМА, як ми досягнули такої фізичної єдності й духовної синхронності. Я не можу це пояснити, можу лише сказати, що в цій дії була якась пульсація повітря, підлоги, щось на тебе мало значний вплив. Не треба було ні на кого дивитися — всі жили в такому ритмі (він задав такий ритм), немов пульсація. Але спеціально ніхто нічого не робив. Як він цього досягає — загадка для мене. Це було щастя.

Наприкінці кожного дня з'являлася думка: напевно, завтра я не прийду. Але вранці не було й найменших сумнівів — тільки дочекатись другої години і зустрітись. Магічна постать, унікальна.

Дмитро
Лазорко,

режисер

По-перше, життя Григорія — для мене вже акція. Акція в тому, як ця людина зуміла розбудувати себе від початку. Тому я просто не міг не стати свідком цієї акції, цього життя. І дивує мене, що на його майстер-класах — абсолютно конкретних, безкоштовних — не було жодного режисера. Саме ставлення до його мастер-класів, а мене дуже багато про це питають — несприйняття майже тотальне. Це вражає.

Григорій для мене... Я вперше в житті побачив людину абсолютно безстрашну. Яка розкидає руки і летить. Яка знає все про той простір, про цю безмежність польоту. Я розумію, що в цьому русі він відпускає всі нитки, які тримають нас в житті — наші бухгалтерії, зв'язки соціальні, сексуальні і т.д. Григорій летить у ту безодню, у той простір... Такого польоту я не бачив у своєму житті.

Його майстер-класи захопили і методикою, і пізнанням тексту — дуже конкретним. Тобто, він зачарував як методолог, як митець, як актор, як людина, яка може вільно висловитися про будь-який простір — часовий, реальний, текстовий. Він вільно входить, він не має страху.

Що мені це дало? Він нам сказав — не поспішайте з висновками. І тому я не хочу сказати, що я змінився чи не змінився. Звісно, я змінився і завдяки Грицеві я відчув — не абстрактно, а конкретно — параметри кожного дня як акції, як події, що розгортається в динаміці. Це дуже просто, елементарно, здається, можна й дитину навчити, але для мене — це було шокуючим відкриттям. Це позначиться на моїй роботі.

Добре, що він викликав у нас таке бажання — бути безстрашними. Хоча зрозуміло, що досягається таке тільки як особиста акція кожного.

Те, що ми підготували за десять днів, — це ритуал, ним прекрасно відчутий, який увібрав у себе, крім тексту Гоголя, крім народних пісень, всі події цих десяти днів, сам приїзд Григорія до Києва, до України, зустрічі з людьми, яких він залишив. Це робота, для якої він черпав і від нашого простору, і від нашої пропозиції.

Я радий, що був співучасником живого досвіду, нового досвіду для мене, такого тотального дійства. Не знаю, я не можу зараз прокоментувати його значення. Дійство, нами підготовлене, було шалено цікаво вибудовано. Ми змогли переконатись, що той невидимий світ, про який ми говоримо, існує на повних правах з видимим світом. Серед показаних ним на відеопереглядах, особливо вразила вистава «Повернення додому» за Пінтером. Такого досвіду я не бачив: невидиме стає видимим. Це такий рук всередину, те, що він звідти видобуває, абсолютно шокує. Те, що я міг запевняти собі раціонально, він підтвердив як факт, це варто робити.

Чи можливий у нас такий театр? Не знаю. В мене дуже жорсткий внутрішній діагноз сучасного театального Києва, його інертності.